

Ο AGRENAOS ως υποστηρικτής της γνώσης και της καινοτομίας

Ο φορέας παροχής γεωργικών συμβουλών AGRENAOS ως υποστηρικτής της γνώσης και καινοτομίας στον αγροτικό χώρο

Η εταιρεία μας έκλεισε πρόσφατα 5 χρόνια δραστηριοποίησης στον αγροτικό τομέα και παρότι νέα στον χώρο έχει ήδη παρουσιάσει ένα αξιόλογο έργο και μια δυναμική παρουσία. Τα στελέχη μας έχουν εμπειρία και τεχνογνωσία στη σύσταση και διαχείριση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών με στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων. Επιπλέον, ως πιστοποιημένοι φορείς παροχής γεωργικών συμβουλών και διαμεσολαβητές καινοτομίας, λειτουργούμε ως ενδιάμεσοι μεταξύ της παραγωγής της γνώσης και της εφαρμογής της στον αγρό. Με τις ιδιότητες αυτές συμμετέχουμε σε επιχειρησιακές ομάδες στην Ελλάδα και σε θεματικές ομάδες στην Ε.Ε. με στόχο την εφαρμογή των καινοτομιών σε πρακτική κλίμακα. Τέλος η γνώση του πλαισίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής μας καθιστά ιδανικό συνεργάτη για την υλοποίηση των παρεμβάσεων και των χρηματοδοτικών εργαλείων που είναι διαθέσιμα.

■ **Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών** Εδώ και αρκετά χρόνια η εταιρεία μας εξειδικεύεται στη σύσταση και λειτουργία Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών αλλά και στην παρακολούθηση της συνεταιριστικής νομοθεσίας όσον αφορά τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Στο πλαίσιο αυτό έχουμε συντάξει και διαχειριστεί επιχειρηματικά σχέδια για Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών στο Μέτρο 9 (με 100% απορρόφηση στην ολοκλήρωση των έργων τους) και στην πρόσφατη Παρέμβαση Π3.77.1.1 της ΚΑΠ 2023-27, όπου 16

ομάδες και οργανώσεις παραγωγών εγκρίθηκαν και θα ξεκινήσουν την υλοποίηση του επιχειρηματικού τους σχεδίου.

Συνολικά ο φορέας μας υποστηρίζει τη λειτουργία 30 ομάδων και οργανώσεων παραγωγών σε όλη την Ελλάδα.

Επιπλέον, την περίοδο 2021-2027, υλοποιήσαμε τις δράσεις των προγραμμάτων εργασίας Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιολάδου (ΟΕΦ) στις περιοχές της Μεσσηνίας, Λέσβου και Ηρακλείου και την υποστήριξη των παραγωγών τους με μια σειρά καινοτόμων αντικειμένων, εκ-

παιδεύσεων και υποστήριξης για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των συλλογικών τους σχημάτων.

Στο ίδιο πλαίσιο έχουμε πραγματοποιήσει μεγάλο αριθμό εκπαιδύσεων και ομιλιών για τα συλλογικά σχήματα σε παραγωγούς, γεωργικούς συμβούλους και φοιτητές, έχουμε γράψει σχετικά άρθρα και δημοσιεύσεις που αφορούν στη σύσταση και λειτουργία ομάδων και οργανώσεων παραγωγών και έχουμε συντονίσει στην παραγωγή δύο βίντεο για τις ομάδες παραγωγών και τα επιχειρησιακά προγράμματα των τομεακών παρεμβάσεων της ΚΑΠ. Πρόσφατα δημοσιεύσαμε και έναν οδηγό συλλογικών σχημάτων, στο πλαίσιο του έργου CAP4YOU, ο οποίος διατίθεται δωρεάν και προσφέρει πρακτικές οδηγίες και συμβουλές για τα συνεταιριστικά σχήματα, τις ομάδες και οργανώσεις παραγωγών.

■ **Γεωργική Συμβουλευτική** Ο AGRENAOS είναι πιστοποιημένος Φορέας Παροχής Γεωργικών Συμβουλών και εγγεγραμμένος στο αντίστοιχο μητρώο του ΕΛΓΟ-Δήμητρα. Επιπλέον, συμμετέχει ενεργά στο Εθνικό Σύστημα Παροχής Γεωργικών Συμβουλών που έχει ξεκινήσει στη χώρα μας, ενώ οι εταίροι και τα στελέχη μας είναι πιστοποιημένοι γεωργικοί σύμβουλοι.

Η εταιρεία μας ολοκλήρωσε την παροχή γεωργικών συμβουλών στο πλαίσιο του Μέτρου 2.1 του ΠΑΑ 2014-2022 στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, μέσω του γραφείου μας στην Κυπαρισσία. Ο κύριος όγκος των ωφελούμενων παραγωγών βρισκόταν στην περιοχή της Τριφυλίας, με ωφελούμενους παραγωγούς του προγράμματος, ωστόσο, να υπάρχουν σε όλη τη Μεσσηνία, Αρκαδία και Λακωνία. Από το πρόγραμμα αυτό ωφελήθηκαν 653 παραγωγοί, ενώ παρασχέθηκαν 1.215 συμβουλές σε αυτούς σε 8 είδη συμβουλών, μεταξύ των οποίων η τήρηση των κανόνων της πολλαπλής συμμόρφωσης, η εισαγωγή καινοτομίας και νέων τεχνολογιών στις εκμεταλλεύσεις και η υποστήριξη των νεοεισερχόμενων γεωργών. Η παροχή συμβουλών συνοδεύτηκε σε πολλές περιπτώσεις από την πραγματοποίηση αναλύσεων, όπου συνολικά πραγματοποιήθηκαν 558 αναλύσεις εδάφους και υπολειμμάτων φυτοπροστασίας.

Ο φορέας μας συμμετέχει επίσης σε θεματικά δίκτυα και ευρωπαϊκές ομάδες εργασίας για τη γεωργική συμβουλευτική όπως είναι το δίκτυο CORENET για τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, η ομάδα εργασίας του SCAR-AKIS και θεματικά δίκτυα και σεμινάρια που οργανώνει το EU CAP Network. Στο πλαίσιο του έργου CAP4YOU που συντονίσαμε έγιναν εκπαιδύσεις γεωργικών συμβούλων στην πράσινη αρχιτεκτονική, την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία και τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, ενώ οργανώθηκαν δύο μεγάλες εκπαιδύσεις για το σύστημα AKIS και το μέλλον της γεωργικής συμβουλευτικής στην ΚΑΠ, σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα αντίστοιχα.

Επιπλέον, ο AGRENAOS οργάνωσε δύο κύκλους εκπαίδευσης σε ένα πρόγραμμα δια βίου μάθησης με τίτλο "Εισαγωγή στις σύγχρονες τάσεις της γεωργίας που διαμορφώνει η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική", με στόχο την επιμόρφωση των ενδιαφερόμενων για τις νέες τάσεις της γεωργίας όπως τις διαμορφώνει η Αγροτική Πολιτική, ενώ καταγράψαμε την εμπειρία παραγωγών και γεωργικών συμβούλων για τον τρόπο που εφαρμόστηκε η γεωργική συμβουλευτική μέσα από το μέτρο 2 σε περιοχές της Ελλάδας και μέσα από διαφορετικούς Φ.Π.Γ.Σ. σε μια καλαίσθητη τηλεοπτική παραγωγή.

■ **Διάχυση γνώσης και καινοτομίας** Ο φορέας μας συμμετέχει τόσο σε εθνικές όσο και ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας (όπως είναι οι επιχειρησιακές ομάδες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης), με σκοπό την ανάδειξη νέων καινοτόμων πρακτικών στην αγροτική παραγωγή, την ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την προστασία του περιβάλλοντος. Στην προηγούμενη προγραμματική περίο-

ΕΧΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

δο οι επιχειρησιακές ομάδες ZEROTUTA και DACOTECH που συντονίσαμε αναδείχθηκαν ως καλές πρακτικές από την Ε.Ε. σε μια σειρά δημοσιεύσεων και ανακοινώσεων. Αντικειμενικός μας στόχος είναι η χρήση των καινοτομιών, που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των έργων αυτών, στην αγροτική παραγωγή μέσω της γεωργικής συμβουλευτικής εφαρμόζοντας τις αρχές του AKIS (Αγροτικό Σύστημα Γνώσης και Καινοτομίας).

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η συμμετοχή μας σε ευρωπαϊκά προγράμματα Ορίζοντα: στο έργο Shield4Grape, με σκοπό την εφαρμογή νέων μεθόδων αναπαραγωγής και ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας για τη μείωση των χημικών φυτοφαρμάκων στην καλλιέργεια αμπελιού, ο AGRENAOS ως επικεφαλής πακέτου εργασίας, συντονίζει την επίδειξη των αποτελεσμάτων του έργου σε εμπορικούς αμπελώνες, τη μεταφορά γνώσης σε παραγωγούς και την κατάρτιση εκπαιδευτικού περιεχομένου

ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΑΠ

για γεωργικούς συμβούλους. Στο CORENET, για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των γεωργικών συμβούλων στην υποστήριξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού, η εταιρεία μας έχει αναλάβει το ρόλο του εθνικού σημείου αναφοράς για το δίκτυο συμβούλων.

Για την ανάδειξη της σημασίας της καινοτομίας ο AGRENAOS οργάνωσε σειρά εκδηλώσεων δικτύωσης επιχειρησιακών ομάδων, εκπαίδευσης παραγωγών στις νέες τεχνολογίες, ενώ πρόσφατα υλοποίησε με επιτυχία το European Roadshow του έργου CORENET στην Κρήτη, φιλοξενώντας Ευρωπαίους εταίρους και συντονίζοντας επισκέψεις σε επιδεικτικά αγροκτήματα, webinars και εκδηλώσεις για τους παραγωγούς και τους γεωργικούς συμβούλους.

Υποστήριξη στην εφαρμογή της ΚΑΠ Μια σειρά καινοτόμων εργαλείων έχουν αναπτυχθεί για την υποστήριξη στην εφαρμογή όλων των παρεμβάσεων της ΚΑΠ. Η «ναυαρχίδα» των ψηφιακών μας εργαλείων είναι η πλατφόρμα για τα οικολογικά προγράμματα SCHEMIS που είναι πιστοποιημένη από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και έχει σχεδιαστεί για να καλύψει τις απαιτήσεις των οικολογικών προγραμμάτων. Περιλαμβάνει ένα αναλυτικό ημερολόγιο εργασιών που καταγράφει και συνδέει με απλό τρόπο όλες τις καλλιεργητικές εργασίες που απαιτούνται στη βιολογική γεωργία και την

ολοκληρωμένη διαχείριση σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης. Η πλατφόρμα μπορεί να παράγει α) Οδηγίες εργασιών που παρέχονται από γεωργικούς συμβούλους, β) σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) για τα οικολογικά προγράμματα, γ) ημερολόγιο εργασιών βάσει των καταγραφών και δ) πλήρες ισοζύγιο θρεπτικών ουσιών, ενώ επεκτείνεται για να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο πληροφόρησης και αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης για τους γεωργικούς συμβούλους.

Ειδικότερα, για τις παρεμβάσεις των Νέων Αγροτών και τα Σχέδια Βελτίωσης η εταιρεία μας έχει ετοιμάσει και προσφέρει μια δυναμική πλατφόρμα (RURALHUB) αξιολόγησης επιλεξιμότητας των υποψήφιων, υπολογισμού της βαθμολογίας της αίτησής τους, διαχείρισης των αιτήσεων και υποβοήθησης για την προετοιμασία και βελτιστοποίηση του φακέλου τους.

Το πεδίο της ΚΑΠ είναι προνομιακό για την εταιρεία μας. Το διάστημα αυτό ολοκληρώνουμε την υλοποίηση του έργου CAP4YOU με σκοπό την ευαισθητοποίηση των αγροτών, των γεωργικών συμβούλων, των νέων και φοιτητών σχετικά με την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ).

Τους τελευταίους 12 μήνες η ομάδα μας οργάνωσε 8 σεμινάρια, ημερίδες και webinars, παρήγαγε έναν οδηγό για τις παρεμβάσεις Αγροτικής Ανάπτυξης και έναν για τα συλλογικά σχήματα στον αγροτικό τομέα, συνέγραψε 4 άρθρα για θέματα αγροτικής πολιτικής, υλοποίησε δύο κύκλους διαβίου μάθησης και αντίστοιχο υλικό για φοιτητές γεωπονικών τμημάτων και δημιούργησε 4 βίντεο με πάνω από 5.500 ωφελούμενους παραγωγούς, γεωργικούς συμβούλους και φοιτητές με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την αγροτική κοινότητα. Τέλος, τα στελέχη της εταιρείας μας έχουν συμμετάσχει σε πάνω από 20 workshops, focus groups και thematic networks του EU CAP Network με σκοπό την επικαιροποίηση των γνώσεων μας πάνω στην αγροτική πολιτική και στη δημιουργία ενός συμπαγούς ευρωπαϊκού δικτύου συναδέλφων.

Το έργο CAP4YOU αποκάλυψε το μέλλον της συμβουλευτικής στη ΚΑΠ

Στις 25 Ιουνίου 2026 διοργανώθηκε η ημερίδα με τίτλο «Ο ρόλος της γεωργικής συμβουλευτικής στο πλαίσιο της ΚΑΠ και οι προοπτικές της για την κάλυψη των αναγκών του αγροτικού τομέα» με μια σειρά διακεκριμένων ομιλητών από εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς. Τελικός στόχος ήταν η ανάδειξη του στρατηγικού ρόλου των γεωργικών συμβούλων στη διάχυση γνώσης και καινοτομίας, η πορεία εφαρμογής στο πλαίσιο της τρέχουσας και νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής καθώς και καινοτόμα εργαλεία, θεματικά δίκτυα και πρακτικές που μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των γεωργικών συμβούλων. Την ημερίδα παρακολούθησαν 50 συμμετέχοντες διαζώσης και 430 διαδικτυακά από όλη την Ελλάδα, γεγονός που ανέδειξε το μεγάλο ενδιαφέρον που υπάρχει για τη γεωργική συμβουλευτική.

Ο συντονιστής του έργου CAP4YOU και γεωργικός σύμβουλος Χρήστος Καρατζάς παρουσίασε τις δράσεις του προγράμματος που στόχευσαν τους γεωργικούς συμβούλους εξηγώντας γιατί είναι σημαντική η ανάδειξη του ρόλου τους και η συνέχιση της στήριξης της γεωργικής συμβουλευτικής μέσω της ΚΑΠ για τη διάχυση της γνώσης και καινοτομίας πιο αποτελεσματικά.

Συνοπτικά οι τοποθετήσεις των Ελλήνων ομιλητών

■ Ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. «Επιχειρηματικότητα και Συμβουλευτική στην Αγροτική Ανάπτυξη» στο ΓΠΑ Παύλος Καρανικόλας ανέδειξε τη συμβολή της γεωργικής συμβουλευτικής στην επιτυχία του ΣΣ ΚΑΠ 2023–2027 σε όλους τους ειδικούς στόχους και παρεμβάσεις, ως βασικού εργαλείου για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας και της καινοτομίας στον αγροτικό τομέα.

■ Στην εισήγησή του ο προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας από τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα Γιάννης Δημητριάδης παρουσίασε το νέο πλαίσιο πιστοποίησης και κατάρτισης των γεωργικών συμβούλων. Ανακοίνωσε επίσης ότι εντός του Ιουλίου θα ξεκινήσει η εγγραφή στο μητρώο φυσικών (με καταληκτική ημερομηνία) και νομικών προσώπων (χωρίς καταληκτική ημερομηνία) ενώ η επιμόρφωση θα περιλαμβάνει επιπλέον 3 θεματικά πεδία.

■ Η παρουσίαση του προϊστάμενου της ΕΥΕ ΠΑΑ Αθανάσιου Θεοδωρόπουλου αφορούσε το πλαίσιο εφαρμογής της νέας Παρέμβασης Π3-78.2-1 για την παροχή γεωργικών συμβουλών στην Ελλάδα, με προϋπολογισμό 63 εκατ. ευρώ. Παρουσιάστηκαν τα 19 επιλέξιμα είδη συμβουλών, η στήριξη με μοναδιαίο κόστος 296–1.500 ευρώ και οι όροι υλοποίησης: ωφελούμενοι οι επαγγελματίες αγρότες, έως 3 συμβουλές ανά γεωργό, τουλάχιστον 2 επισκέψεις στην εκμετάλλευση και ψηφιακά υπογεγραμμένα παραδοτέα. ■ Στη συνέχεια ο καθηγητής του ΓΠΑ Αλέξανδρος Κουτσούρης αναφέρθηκε στις σύγχρονες τάσεις στη γεωργική συμβουλευτική και στο ρόλο του γεωπόνου ως υποστηρικτή της λήψης αποφάσεων και ανάπτυξης των γεωργών.

■ Ο Φάνης Κουρεμπές, ως εκπρόσωπος του ΓΕΩΤΕΕ τόνισε την ανάγκη εξέλιξης και ενδυνάμωσης των γεωργικών συμβούλων στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνει η ΚΑΠ.

Με μεγάλη συμμετοχή ολοκληρώθηκε η ημερίδα για τη γεωργική συμβουλευτική που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του έργου CAP4YOU από τον AGRENAOS και το Π.Μ.Σ. «Επιχειρηματικότητα και Συμβουλευτική στην Αγροτική Ανάπτυξη» του Γ.Π.Α.

■ Η προϊστάμενη της Διεύθυνσης Έρευνας από το ΥΠΑΑΤ Μαγδαληνή Ράππου αναφέρθηκε στη δημιουργία ενός Εθνικού Ψηφιακού Αποθετηρίου (ΕΨΑ) Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας ως βασικού διαδραστικού εργαλείου του συστήματος AKIS για τη συγκέντρωση, οργάνωση και διάχυση αξιόπιστης επιστημονικής γνώσης προς τους γεωργικούς συμβούλους. **Το λόγο στη συνέχεια πήραν ομιλητές από ευρωπαϊκούς φορείς και ευρωπαϊκά προγράμματα οι οποίοι αναζητούν την ενδυνάμωση των γεωργικών συμβούλων με τη χρήση εργαλείων και δικτύων.**

Ο πρόεδρος του EUFRAS Rui Almeida ανέδειξε τον καθοριστικό ρόλο των συμβουλευτικών υπηρεσιών στον μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής γεωργίας ενώ η συντονίστρια του ευρωπαϊκού έργου ATTRACTISS, Marleen Gysen, υποστήριξε την ενδυνάμωση των γεωργικών συμβούλων και τη βελτίωση των ικανοτήτων τους για καλύτερη υποστήριξη της καινοτομίας ώστε καινοτόμες ιδέες από την παραγωγή να μπορούν να μετατρέπονται σε πρακτικές λύσεις για μια πιο βιώσιμη γεωργία και δασοκομία.

Η συντονίστρια του έργου MODERNAKIS Elena-Teodora Miron εστίασε στην ενσωμάτωση των γεωργικών συμβούλων στο AKIS και στην ανάγκη για αμερόληπτους, διαρκώς εκπαιδευόμενους συμβούλους ενώ η Gina Geal παρουσίασε το EU-FarmBook, μια δωρεάν πλατφόρμα ανοικτής πρόσβασης που λειτουργεί ως «δεξαμενή γνώσης» για τη συλλογή, αποθήκευση και μακροπρόθεσμη προσβασιμότητα των πρακτικών αποτελεσμάτων ευρωπαϊκών έργων έρευνας και καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοκομία και την αγροτική ανάπτυξη. Η παρουσίαση της Inge Van Oost (Senior expert EU AKIS) εξέτασε τη μελλοντική ΚΑΠ 2028–2034 και τις επιπτώσεις της στις γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες και παρουσίασε καλά παραδείγματα κρατών-μελών. Για την ΚΑΠ μετά το 2027 προβλέπει «εξέλιξη, όχι επανάσταση», με συγκέντρωση των διατάξεων γνώσης και καινοτομίας σε συγκεκριμένα άρθρα του Κανονισμού και υποχρεωτικές υπηρεσίες υποστήριξης καινοτομίας. Επιπλέον όμως διατύπωσε την ανησυχία της καθώς οι παρεμβάσεις του AKIS δεν εντάσσονται στον προστατευμένο (ringfenced) προϋπολογισμό της ΚΑΠ, κάτι που απαιτεί εθνική συγχρηματοδότηση έως 60%, με κίνδυνο σοβαρής υποβάθμισης του ρόλου τους.